

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ СТУДІЇ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VIII Всеукраїнська
конференція здобувачів вищої освіти і молодих
учених**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

*Кафедра філософських і соціологічних студій та
соціокультурних практик*

Співорганізатори:

Південно-Українське відділення
Соціологічної асоціації України
Національний університет «Одеська політехніка»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
Міжнародний університет

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VIII Всеукраїнська конференція здобувачів
вищої освіти і молодих учених
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ
НАУКОВІ СТУДІЇ»
(17-19 листопада 2025 року)**

Одеса, 2025

УДК 001.895:005.8(082)
ББК 60я431

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
протокол № 7 від 09 грудня 2025 року*

Південноукраїнські наукові студії: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Одеса, 17–19 листопада 2025 р.) / ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик; Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України, Нац. ун-т «Одеська політехніка», Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», Міжнародний університет; відп. ред. та укладач: Петінова О. Б. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 336 с.

Рецензенти:

кандидатка філософських наук, доцентка, доцентка кафедри філософії, історії та політології
Національного університету «Одеська політехніка» *Наталія РИБКА*

кандидатка політичних наук, доцентка, доцентка кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін Міжнародного університету *Юлія МЕЛЬНИК*

У Збірнику матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Південноукраїнські наукові студії» представлено напрацювання учасників із різних регіонів України, об'єднаних спільною метою – осмислення сучасних наукових викликів та пошук інноваційних рішень у міждисциплінарному просторі. Конференція організована Державним закладом «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» за участю кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик, у співпраці з Південно-Українським відділенням Соціологічної асоціації України та провідними університетами країни – ЗВО-партнерами.

Матеріали збірника охоплюють широке коло тем, що відповідають актуальним потребам сучасного суспільства й науки. Серед них: трансформації українського соціуму, культурні та історичні процеси в контексті суспільно-політичних змін, філологічні студії в умовах цифровізації, розвиток креативних індустрій, філософія бізнесу та етичні виміри інновацій, екологічна філософія й концепції сталого розвитку, сучасні підходи до філософії здоров'я, інновації в освіті, проблеми політики та суспільного розвитку, а також виклики, пов'язані з критичним мисленням і логічною культурою XXI століття.

Збірник відображає високий рівень наукових досліджень молодих учених, сприяє розвитку міжвузівської наукової співпраці та формує простір для конструктивного діалогу між представниками різних освітніх і наукових галузей. Матеріали конференції можуть бути корисними для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, а також фахівців, що працюють у сфері соціальних, гуманітарних та освітніх наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

© ДЗ «ПНПУ імені К. Д. Ушинського», 2025

© Авторів матеріалів, 2025

Рапацька Наталя РОЗРОБКА СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ІВЕНТІВ В ДІЯЛЬНОСТІ БУДИНКУ КУЛЬТУРИ.....	210
Бичик Ангеліна ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ЛОКАЛЬНІ КУЛЬТУРНІ ІНІЦІАТИВИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КУЛЬТУРНИХ ПОДІЙ У ПЕРІОД ВОЄННИХ ДІЙ В УКРАЇНІ.....	213
Ткаченко Катерина ЦИРКОВЕ МИСТЕЦТВО У СВЯТКОВИХ ПРАКТИКАХ МАЛИХ МІСТ ТА СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД КНР.....	216
Бичик Ангеліна КУЛЬТУРНА ПОДІЯ: ПОНЯТТЯ, ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ. ФОРМИ ТА ТИПИ КУЛЬТУРНИХ ПОДІЙ. РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ..	218

***СЕКЦІЯ № 5. ФІЛОСОФІЯ БІЗНЕСУ: ВІД ЦІННОСТЕЙ ДО
ІННОВАЦІЙ***

Сінельник Анастасія АДАПТИВНІ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ЗБУТОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	222
Врайт Галина, Даниленко Анастасія ЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ В СУЧАСНОМУ БІЗНЕСІ УКРАЇНИ.....	226
Карастан Сергій СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ ТИПИ АКТОРІВ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ	228
Chaban Nelia PHILOSOPHICAL DIMENSIONS OF BIOTECHNOLOGICAL ENTREPRENEURSHIP: ANTHROPOLOGY, AXIOLOGY, AND THE CULTURE OF INNOVATION.....	232

БИЧИК АНГЕЛІНА

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальність
028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»,

факультет дошкільної, початкової освіти і мистецтв,

Науковий керівник: **ВОРОНКО ОЛЕГ**, кандидат історичних наук,
доцент кафедри мистецьких дисциплін

*Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка,
м. Чернігів, Україна*

**ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ЛОКАЛЬНІ КУЛЬТУРНІ ІНІЦІАТИВИ
ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
КУЛЬТУРНИХ ПОДІЙ У ПЕРІОД ВОЄННИХ ДІЙ В УКРАЇНІ**

Глобалізація як тенденція розвитку сучасного світу, об'єктивний соціокультурний процес викликала активні дискусії про її наслідки для відтворення й збереження культурної ідентичності й самобутності націй та народів [1]. Водночас глобалізація створює можливості для культурної взаємодії, обміну та гібридизації, що може призвести до розвитку нових форм ідентичності. Однак цей процес порушує філософські питання про автентичність, належність і збереження культурної спадщини у світі, що швидко глобалізується [2].

Глобалізація впливає на всі види ідентичності – від наднаціонального виду ідентичностей, національних ідентичностей до культурних та соціокультурних ідентичностей на індивідуальному рівні. Глобалізація постає як комплекс взаємопов'язаних процесів: економічних, культурних, технологічних, політичних, інвайроментальних. Наслідком таких процесів є необмежений плин інформації, образів, ідей, товарів, капіталів, людей, стилів життя, загроз та ризиків через кордони.

Процес культурної глобалізації здійснюється через створення глобальної мережі культурних кодів, символів та значень. Інтернет, мода, реклама, кінематограф, природні катаклізми, політичні події, наукові відкриття, курси валют – усі ці різноякісні явища, повідомлення й знаки існують одночасно, для усіх, сприймаються усіма однаково та справляють відповідний вплив [3, с. 234].

Локальні культурні ініціативи можна визначити як культурні практики, проєкти й акції, що виникають «знизу» – на рівні громади, міста чи регіону. Їхня мета полягає у зміцненні локальної ідентичності, підтримці та осучасненні культурної спадщини, розвитку креативних індустрій і стимулюванні нових форм мистецького самовираження.

У сучасній Україні локальні культурні ініціативи функціонують у кількох ключових вимірах, які відображають як традиційні, так і новітні потреби суспільства [4].

По-перше, це збереження й ревіталізація культурної спадщини, яка є основою формування національної ідентичності та історичної пам'яті суспільства. Відновлення пам'яток архітектури, музеїв, архівів, підтримка традиційних ремесел і фольклору сприяють не лише збереженню минулого, а й створенню умов для культурного розвитку майбутніх поколінь. По-друге, значну роль відіграють міські культурні інновації, які формують нові простори для творчості, взаємодії та комунікації. Урбаністичні проєкти, креативні хаби, артрезиденції та сучасні культурні фестивалі стають платформами для діалогу між мистецтвом, технологіями й соціальними змінами, що стимулює розвиток креативної економіки. По-третє, вагоме місце належить громадським культурним ініціативам в умовах війни, які виконують важливу функцію соціальної підтримки, збереження морального духу та консолідації суспільства. Волонтерські проєкти, мистецькі акції, культурно-просвітницькі заходи спрямовані на підтримку військових, переселенців, дітей і всіх, хто постраждав від воєнних дій, стають символом стійкості та єдності. По-четверте, сучасні локальні ініціативи активно інтегруються в глобальні процеси, долучаючись до міжнародних культурних мереж, грантових програм і партнерств. Це сприяє взаємному обміну досвідом, залученню іноземних інвестицій у культуру, а також популяризації українського мистецтва та креативного потенціалу на світовій арені [5].

В Україні, де триває воєнний стан, глобалізація є джерелом як загроз, так і можливостей. Вона може нести ризик запозичення чужих моделей, але водночас надає можливості для широкої підтримки та популяризації української культури у світі. Культурна подія - це організована активність, яка має мистецьке, історичне, освітнє чи соціально-культурне значення. Мета – зміцнення культурної ідентичності, популяризація мистецтва, сприяння спілкуванню серед людей, розширення кругозору, збагачення суспільного життя. Культурна діяльність має величезне значення для психологічного здоров'я нації під час війни. Вона допомагає людям впоратися зі стресом і тривогою, надає можливість виразити свої емоції та переживання через творчість, мистецтво, спільні події та символічні акти пам'яті. Завдяки культурі суспільство отримує ресурс для відновлення внутрішньої рівноваги, віри у майбутнє й відчуття спільності. У цей період мистецькі ініціативи, виставки, концерти, літературні вечори, театральні постановки або навіть невеликі локальні акції стають потужним інструментом психологічної підтримки, формуючи колективну стійкість і національну єдність.

На економічному рівні культурні заходи відіграють важливу роль у підтримці місцевої економіки, збереженні наявних і створенні нових робочих місць у галузі культури. Вони стимулюють розвиток суміжних секторів –

туризму, сфери послуг, малого бізнесу, ремесел, а також сприяють залученню інвестицій у регіони. Культурні фестивалі, виставки, ярмарки та мистецькі форуми не лише збагачують духовне життя громади, а й стають каталізатором економічної активності, сприяючи зростанню місцевих бюджетів. Таким чином, культура виступає не лише як духовна, а й як економічна сила, здатна забезпечити сталий розвиток територій навіть у складних умовах воєнного часу.

Культурний розвиток під час війни не лише можливий, але й необхідний. Він допомагає нації вистояти, зберегти свою ідентичність та підтримати моральний дух. Підтримка культурного життя створює відчуття нормальності та сприяє психологічній стабільності [6].

Ефективність культурних подій у воєнний час визначається не лише кількісними показниками (участь, відвідуваність), але й якісними – психологічним відновленням, зміцненням національної єдності, посиленням громадянського суспільства, а також здатністю культури виконувати дипломатичну та благодійну функцію. Ефективність культурних подій у воєнний час вимірюється не лише кількістю учасників, а і їхнім багатоплановим впливом – від психологічного відновлення та національної єдності до міжнародної підтримки та благодійності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Хохлова М. Феномен концепту «транснаціональної ідентичності» та його кристалізація через призму глобалізації. *Філософія та політологія в контексті сучасної культури*. 2021. №13 (2). С. 122–129. DOI: <https://doi.org/10.15421/352132>
2. Верменич Я. Глобалізація vs локалізація: діалектика взаємодії у сучасному світі. *Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки*. 2021. № 30. С. 207–224. DOI: <https://doi.org/10.15407/mzu2021.30.207>
3. Гавріна Н. До проблем етнокультурної ідентифікації та регіонального виміру глобалізації. *Соціальні виміри суспільства*. 2006. Вип. 9. С. 233–239.
4. Мороз О. В. Філософські аспекти глобалізації та її впливу на культурну ідентичність. *Вісник Житомирського державного університету*. 2023. № 1. С. 45-51. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/43656/1/1.pdf>
5. UNESCO. Ukraine on the 2005 Convention Monitoring Platform. URL: <https://en.unesco.org/creativity/countries/ukraine>
6. Культурний розвиток під час війни: чому не варто ставити життя на паузу. *Volynpost*. URL: <https://www.volynpost.com/articles/2509-kulturnyj-rozvytok-pid-chas-vijny-chomu-ne-varto-stavyty-zhyttia-na-pauzu>

Наукове видання

Південноукраїнські наукові студії: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Одеса, 17–19 листопада 2025 р.) / ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик; Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України, Нац. ун-т «Одеська політехніка», Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», Міжнародний університет; відп. ред. та укладач: Петінова О. Б. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 336 с.